

מהן זכויות האדם?

www.youthforhumanrights.org

מבוא

כל אדם זכאי לזכויות מסוימות - מעצם העובדה שהוא בן אדם. אלה "זכויות" משום שהן דברים שמותר לך להיות, לעשות או להחזיק ברשותך. זכויות אלה קיימות כדי להגן עליך מפני אנשים שעלולים לרצות להזיק לך או לפגוע בך. הן קיימות גם כדי לעזור לנו להסתדר זה עם זה ולחיות בשלום.

קיימות 30 זכויות והן כלולות במסמך שנקרא 'ההכרזה לכל באי עולם בדבר זכויות האדם', שנכתב ב-1948 על-ידי האו"ם. האו"ם נוסד ב-1945, זמן קצר לאחר סיום מלחמת-העולם השנייה. מטרתו היא להביא שלום לעולם. כיום, 192 ארצות חברות באו"ם.

חוברת זו מסבירה כל אחת מהזכויות שלך כפי שהן כתובות בהכרזה לכל באי עולם למען זכויות האדם.

1. כולנו נולדים חופשיים ושונים

כולנו נולדנו חופשיים. לכולנו יש מחשבות ורעיונות
משלנו. כולנו ראויים ליחס שווה.

2. אל תפלה

הזכויות האלה שייכות לכולם,
ולא משנה איזה הבדלים יש בינינו.

3. הזכות לחיים

לכולנו יש את הזכות לחיים, הזכות
לחיות בחופש ובבטחון.

4. איסור על עבדות וסחר עבדים

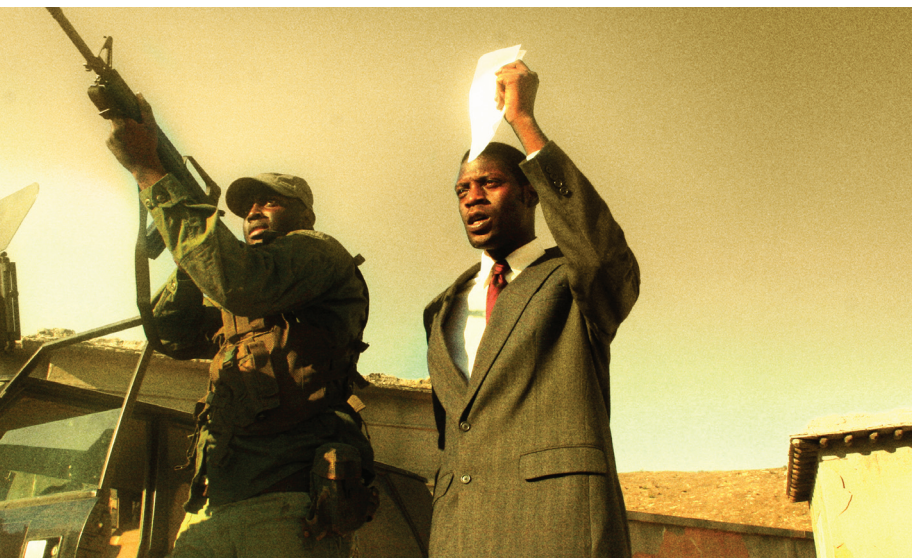
אין לאף אחד זכות להפוך אותנו לעבדים.
אנחנו לא יכולים להפוך אף אחד לעבד שלנו.

3. איסור על עינוי

לאף אחד אין זכות להכאיב
לנו או לענות אותנו.

ע. יש לך זכויות
בכל מקום
שאליו חלך

אני בן אדם בדיוק כמוך!

7. כולנו שונים בפני החוק

החוק חל על כולם בצורה זהה.
עליו להתייחס לכולנו באופן הוגן.

מ. זכויות האדם שלך מוגנות בידי החוק,

כולנו יכולים לבקש מהחוק לעזור לנו
כאשר לא מתייחסים אלינו בצורה הוגנת.

9. איסור על מעצר לא צודק

לאף אחד אין זכות לשים אותנו בכלא
ללא סיבה מוצדקת ולהחזיק אותנו שם,
או לשלוח אותנו מהמדינה שלנו.

10. הזכות למשפט

אם אנחנו עומדים בפני בית משפט, זה צריך להיות בפומבי. האנשים ששופטים אותנו לא צריכים לתת למישהו להגיד להם מה לעשות.

11. אנחנו תמיד חפים מפשע, עד שהוכחה אשמתנו

אף אחד לא יואשם בכך שעשה משהו עד שזה לא יוכח. כאשר אנשים אומרים שעשינו משהו רע, יש לנו את הזכות להראות שזאת לא האמת.

12. הזכות לפרטיות

אף אחד לא צריך לנסות להזיק לשמנו הטוב.
לאף אחד אין זכות לבוא לבית שלנו, לפתוח
את המכתבים שלנו, או להטריד אותנו או
את המשפחה שלנו ללא סיבה מוצדקת.

13. חופש תנועה

לכולנו יש זכות ללכת לאן שאנחנו רוצים
במדינה שלנו ולטייל לפי רצוננו.

14. הזכות לחפש מקום בטוח לחיות בו

אם אנחנו מפוחדים בגלל יחס
רע במדינה שלנו, לכולנו יש את הזכות
לברוח למדינה אחרת כדי להיות בטוחים.

15. הזכות לאזרחות

לכולנו יש זכות להיות
שייכים למדינה.

15. נישואין ומשפחה

לכל מבוגר יש זכות להתחתן ולהקים משפחה
אם הוא רוצה. לגברים ונשים יש את אותן
זכויות כאשר הם נשואים, וכאשר הם פרודים.

17. הזכות לדברים משלך

לכולם יש זכות להיות בעלים של דברים או לחלוק אותם. אף אחד לא צריך לקחת מאיתנו את הדברים שלנו ללא סיבה מוצדקת.

מ'ו. חופש המחשבה

לכולנו יש זכות להאמין במה
שאנחנו רוצים להאמין, להיות דתיים,
או לשנות את זה אם אנחנו רוצים.

19. חופש הביטוי

לכולנו יש זכות להחליט מה דעתנו, לחשוב מה
שאנחנו רוצים, להגיד מה שאנחנו חושבים,
ולחלוק את הרעיונות שלנו עם אנשים אחרים.

20. הזכות להתכנסות

לכולנו יש זכות להפגש עם החברים שלנו ולעבוד ביחד בדרכי שלום כדי להגן על הזכויות שלנו. אף אחד לא יכול להכריח אותנו להצטרף לקבוצה אם אנחנו לא רוצים.

21. הזכות לדמוקרטיה

לכולנו יש זכות להשתתף בהנהלת
המדינה שלנו. לכל מבוגר צריכה להיות
אפשרות לבחור את המנהיגים שלו.

What is
social security?

22. ביטוח לאומי

לכולנו יש את הזכות לדیור, טיפול רפואי, השכלה וטיפול בילדים שיהיו במחירים סבירים, לכך שיהיה לנו מספיק כסף בשביל לחיות, ולקבלת עזרה רפואית אם אנחנו חולים או זקנים.

23. זכניית העובדים

לכל מבוגר יש זכות לעבוד, לקבל משכורת הוגנת
עבור העבודה שלו, ולהצטרף לאיגוד עובדים.

24. הזכות לשחק

לכולנו יש זכות לנוח
ולהרגע מהעבודה.

25. אוכל ומיטה לכל

לכולנו יש זכות לחיות חיים טובים. לאמהות,
לילדים, לאנשים זקנים, למובטלים, למוגבלים,
ולכל האנשים יש זכות להיות מטופלים.

26. הזכות לחינוך

חינוך הוא זכות. בתי ספר יסודיים צריכים להיות בחינם. אנחנו צריכים ללמוד על האו"ם ואיך להסתדר עם אחרים. ההורים שלנו יכולים לבחור מה אנחנו נלמד.

27. זכויות יוצרים

זכות יוצרים זה חוק מיוחד שמגן על יצירות אומנותיות וכתבים של אדם; אסור לאחרים לעשות עותקים ללא רשות. לכולנו יש זכות לדרך חיים משלנו, וליהנות מהדברים הטובים שאמנות, מדע ולמידה מביאים לנו.

28. עולם הוגן וחופשי

חייב להיות סדר הוגן כדי שכולנו
נוכל להנות מזכויות וחירויות במדינה
שלנו ובכל העולם כולו.

29. אחריות

יש לנו חובה כלפי אנשים אחרים, ואנחנו צריכים להגן על הזכויות והחירויות שלהם.

30. אף אחד לא
יכול לשלול את
זכויות האדם שלך.

הכרזה לכל באי עולם בדבר זכויות האדם

ב- 10 לדצמבר, 1948, האסיפה הכללית של האו"ם קיבלה והכריזה את ההכרזה לכל באי עולם בדבר זכויות האדם, במסגרת החלטת האסיפה הכללית 217 א (III), הטקסט המלא של ההכרזה מופיע בעמודים הבאים. לאחר המעשה ההיסטורי הזה, האסיפה קראה לכל המדינות החברות לפרסם את הטקסט של ההצהרה ו"לגרום לכך שיופץ, יוצג, ייקרא ויוסבר בעיקר בבתי ספר ובמוסדות חינוכיים אחרים, ללא הבדל על בסיס המעמד הפוליטי של מדינות או טריטוריות".

הקדמה

הואיל והכרה בכבוד הטבעי אשר לכל בני משפחת האדם ובזכויותיהם השוות והבלתי נפקעות הוא יסוד החופש, הצדק והשלום בעולם,

הואיל והזלזול בזכויות האדם וביזוין הבשילו מעשים פראיים שפגעו קשה במצפונה של האנושות; ובניין עולם שבו ייהנו כל יצורי אנוש מחירות הדיבור והאמונה ומן החירות מיוחד וממחסור, הוכרז כראש שאיפותיו של כל האדם,

הואיל והכרח חיוני הוא שזכויות האדם תהיינה מוגנות בכוח שלטונו של החוק, שלא יהא האדם אנוס, כמפלט אחרון, להשליך את יתרונו על מרידה בעריצות ובדיכוי,

הואיל והכרח חיוני הוא לקדם את התפתחותם של יחסי ידידות בין האומות,

הואיל והעמים המאוגדים בארגון האומות המאוחדות חזרו ואישרו במגילה את אמונתם בזכויות היסוד של האדם, בכבודה ובערכה של אישיותו ובזכות שווה לגבר ולאישה; ומנוי וגמור אתם לסייע לקידמה חברתית ולהעלאת רמת החיים בתוך יתר חירות,

הואיל והמדינות החברות התחייבו לפעול, בשיתוף עם ארגון האומות המאוחדות, לטיפוח יחס כבוד כללי אל זכויות האדם ואל חירויות היסוד והקפדה על קיומן,

הואיל והבנה משותפת במהותן של זכויות וחירויות אלה הוא תנאי חשוב לקיומה השלם של התחייבות זו.

לפיכך מכריזה העצרת באוזני כל באי העולם את ההכרזה הזאת בדבר זכויות האדם כרמת הישגים כללית לכל העמים והאומות. כדי שכל יחיד וכל גוף חברתי ישווה תמיד לנגד עיניו וישאף לטפח, דרך לימוד וחינוך, יחס של כבוד אל הזכויות ואל החירויות הללו, ולהבטיח באמצעים הדרגתיים, לאומיים ובינלאומיים, שההכרה בעקרונות אלה וההקפדה עליהם תהא כללית ויעילה בקרב אוכלוסי המדינות החברות ובקרב האוכלוסים שבארצות שיפוטם.

סעיף א.

כל בני אדם נולדו בני חורין ושווים בערכם ובזכויותיהם. כולם חוננו בתבונה ובמצפון, לפיכך חובה עליהם לנהוג איש ברעהו ברוח של אחווה.

סעיף ב.

כל אדם זכאי לזכויות ולחירויות שנקבעו בהכרזה זו ללא אפליה כלשהי מטעמי גזע, צבע, מין, לשון, דת, דעה פוליטית או דעה בבעיות אחרות, בגלל מוצא לאומי או חברתי, קניין, לידה או מעמד אחר. גדולה מזו, לא יופלה האדם על-פי מעמדה המדיני, על-פי סמכותה או על-פי מעמדה הבינלאומי של המדינה או הארץ שאליה הוא שייך. בין שהארץ היא עצמאית, ובין שהיא נתונה לנאמנות, בין שהיא נטולת שלטון עצמי ובין שריבונותה מוגבלת כל הגבלה אחרת.

סעיף ג.

כל אדם יש לו הזכות לחיים, לחירות ולביטחון אישי.

סעיף ד.

לא יהיה אדם עבד או משועבד; עבדות וסחר עבדים ייאסרו לכל צורותיהם.

סעיף ה.

לא יהיה אדם נתון לעינויים ולא ליחס או לעונש אכזריים, בלתי אנושיים או משפילים.

סעיף ו.

כל אדם זכאי להיות מוכר בכל מקום כאישיות בפני החוק.

סעיף ז.

הכול שווים לפני החוק וזכאים ללא אפליה להגנה שווה של החוק. הכול זכאים להגנה שווה מפני כל אפליה המפירה את מצוות ההכרזה הזאת ומפני כל הסתה לאפליה כזו.

סעיף ח.

כל אחד זכאי לתקנה יעילה מטעם בתי-הדין הלאומיים המוסמכים נגד מעשים המפירים את זכויות היסוד שניתנו לו על-פי החוקה והחוקים.

סעיף ט.

לא ייאסר אדם, לא ייעצר ולא יוגלה באופן שרירותי.

סעיף י.

כל אדם זכאי, מתוך שוויון גמור עם זולתו, למשפט הוגן ופומבי של בית-דין בלתי תלוי וללא משוא פנים בשעה שבאים לקבוע זכויותיו וחובותיו ולברר כל אשמה פלילית שהובאה נגדו.

סעיף יא.

[1] אדם שנאשם בעבירה פלילית חזקתו שהוא זכאי, עד שלא הוכחה אשמתו כחוק במשפט פומבי שבו ניתנו לו כל הערובות הדרושות להגנתו.

[2] לא יורשע אדם בעבירה פלילית על מעשה או על הזנחה שלא נחשבו בשעתם לעבירה פלילית לפי החוק הלאומי או הבינלאומי. לא יוטל עונש חמור מהעונש שהיה נוהג בזמן שעבר את העבירה הפלילית.

סעיף יב.

לא יהא אדם נתון להתערבות שרירותית בחייו הפרטיים, במשפחתו, במעונו, בחליפת מכתבים שלו ולא לפגיעה בכבודו או בשמו הטוב. כל אדם זכאי להגנת החוק בפני התערבות או פגיעה באלה.

סעיף יג.

- (1) כל אדם זכאי לחופש תנועה ומגורים בתוך כל מדינה.
- (2) כל אדם זכאי לעזוב כל ארץ, לרבות ארצו, ולחזור אל ארצו.

סעיף יד.

- (1) כל אדם זכאי לבקש ולמצוא בארצות אחרות מקלט מרדיפות.
- (2) אין להסתמך על זכות זו במקרה של האשמה פלילית שמקורה האמיתי במעשי פשע לא-מדיניים או במעשים שהם בניגוד למטרותיהן ולעקרונותיהן של האומות המאוחדות.

סעיף טו.

- (1) כל אדם זכאי לאזרחות.
- (2) לא תישלל מאדם אזרחותו דרך שרירות ולא תקופח דרך שרירות זכותו להחליף את אזרחותו.

סעיף טז.

- (1) כל איש ואישה שהגיעו לפרקם רשאים לבוא בברית הנישואין ולהקים משפחה, ללא כל הגבלה מטעמי גזע, אזרחות או דת. הם זכאים לזכויות שוות במעשה הנישואין בתקופת הנישואין ובשעת ביטולם.
- (2) נישואין יערכו רק מתוך הסכמה חופשית ומלאה של בני הזוג המיועדים.
- (3) המשפחה היא היחידה הטבעית והבסיסית של החברה וזכאית להגנה של החברה והמדינה.

סעיף יז.

- (1) כל אדם זכאי להיות בעל קניין בין לבדו ובין ביחד עם אחרים.
- (2) לא ישלל מאדם קניינו דרך שרירות.

סעיף יח.

כל אדם זכאי לחירות המחשבה, המצפון והדת; חירות זו כוללת את הזכות להמיר את דתו או את אמונתו ולתת ביטוי לדתו או לאמונתו,

לבדו או בציבור, ברשות היחיד או ברשות הרבים, דרך הוראה, נוהג, פולחן ושמירת מצוות.

סעיף יט.

כל אדם זכאי לחירות הדעה והביטוי, לרבות החירות להחזיק בדעות ללא כל הפרעה ולבקש ידיעות ודעות, ולקבלן ולמסרן בכל הדרכים וללא סייגי גבולות.

סעיף כ.

[1] כל אדם זכאי לחירות ההתאספות וההתאגדות בדרכי שלום.

[2] לא יכפו על אדם השתייכות לאגודה.

סעיף כא.

[1] כל אדם זכאי להשתתף בהנהלת ארצו, בין השתתפות ישירה ובין דרך נציגות שנבחרה בבחירות חופשיות.

[2] כל אדם זכאי לשוויון בכניסה לשירות במנגנון של ארצו.

[3] רצון העם הוא היסוד לסמכותה של הממשלה. העם יביע את רצונו בבחירות כשרות הנשנות לעתים מזומנות, לפי זכות בחירה כללית ושווה ובהצבעה חשאית, או לפי סדר של בחירה חופשית כיוצא בזה.

סעיף כב.

כל אדם, כחבר החברה, זכאי לביטחון סוציאלי וזכאי לתבוע שהזכויות הכלכליות הסוציאליות והתרבותיות, שהן חיוניות לכבודו כאדם ולהתפתחות החופשית של אישיותו, יובטחו במאמץ לאומי ובשיתוף פעולה בינלאומי בהתאם לארגונה ולאוצרותיה של המדינה.

סעיף כג.

[1] כל אדם זכאי לעבודה, לבחירה חופשית של עבודתו, לתנאי עבודה צודקים והוגנים ולהגנה מפני אבטלה.

[2] כל אדם, ללא כל אפליה, זכאי לשכר שווה בעד עבודה שווה.

[3] כל עובד זכאי לשכר צודק והוגן, אשר יבטיח לו ולבני ביתו קיום הראוי לכבוד האדם שיושלם, אם יהיה צורך בכך, על-ידי אמצעים אחרים של הגנה סוציאלית.

(4) כל אדם זכאי לאגד אגודות מקצועיות ולהצטרף לאגודות כדי להגן על ענייניו.

סעיף כד.

כל אדם זכאי למנוחה ולפנאי, ובכלל זה הגבלת שעות העבודה במידה המתקבלת על הדעת וחופשה בשכר לעתים מזומנות.

סעיף כה.

(1) כל אדם זכאי לרמת חיים נאותה לבריאותם ולרווחתם שלו ושל בני ביתו, לרבות מזון, לבוש, שיכון, טיפול רפואי, שירותים סוציאליים כדרוש וזכות לביטחון במקרה של אבטלה, מחלה, אי כושר לעבודה, אילמון, זקנה או מחסור אחר בנסיבות שאינן תלויות בו.

(2) אימהות וילדות זכאיות לטיפול מיוחד ולסיוע. כל הילדים, בין שנולדו בנישואין או שלא בנישואין, ייהנו במידה שווה מהגנה סוציאלית.

סעיף כו.

(1) כל אדם זכאי לחינוך. החינוך יינתן חינם, לפחות בשלבים הראשונים והיסודיים. החינוך בשלב הראשון הוא חובה. החינוך הטכני והמקצועי יהיה מצוי לכול, והחינוך הגבוה יהיה פתוח לכול במידה שווה ועל יסוד הכשרון.

(2) החינוך יכוון לפיתוחה המלא של האישיות ולטיפוח יחס כבוד לזכויות האדם ולחירויות היסודיות; החינוך יטפח הבנה, סובלנות וידידות בין כל העמים והקיבוצים הדתיים והגזעיים, ויסייע למאמץ של האומות המאוחדות לקיים את השלום.

(3) להורים זכות בכורה לבחור את דרך החינוך לילדיהם.

סעיף כז.

(1) כל אדם זכאי להשתתף תוך חירות בחייו התרבותיים של הציבור, ליהנות מהאמנויות ולהיות שותף בהתקדמות המדע ובברכתו.

(2) כל אדם זכאי להגנת האינטרסים המוסריים והחומריים הכרוכים בכל צירה מודעת, ספרותית, או אמנותית שהיא פרי רוחו.

סעיף כח.

כל אדם זכאי למשטר סוציאלי ובינלאומי, שבו אפשר יהיה לקיים במלואן את הזכויות והחירויות אשר נקבעו בהכרזה זו.

סעיף 29.

[1] כל אדם יש לו חובות כלפי הכלל, כי רק בתוך הכלל נתונה לו האפשרות להתפתחות החופשית המלאה של אישיותו.

[2] לא יוגבל אדם בזכויותיו ובחירויותיו, פרט לאותן ההגבלות שנקבעו בחוק על-מנת להבטיח את ההכרה בזכויות ובחירויות של הזולת ואת יחס הכבוד אליהן, וכן את מילוי הדרישות הצודקות של המוסר, של הסדר הציבורי ושל טובת הכלל בתוך חברה דמוקרטית.

[3] לעולם לא ישתמשו בזכויות ובחירויות אלה בניגוד למטרותיהן ולעקרונותיהן של האומות המאוחדות.

סעיף ל.

שום דבר בהכרזה זו לא יתפרש כאילו הוא בא להקנות למדינה, לציבור או ליחיד כל זכות שהיא לעסוק בפעולה או לבצע מעשה שתכליתם לקפח כל זכות או חירות מן הזכויות והחירויות הקבועות בהכרזה זאת.

על נוער למען זכויות האדם

המטרה של 'נוער למען זכויות האדם הבינ"ל' (YHRI) היא לחנך את בני הנוער בנושא זכויות האדם כדי שהם יהפכו לתומכים בסובלנות ובשלום. נוער למען זכויות האדם הבינ"ל הוא ארגון ללא מטרת רווח, פטור ממס, והמטה הראשי שלו נמצא בלוס אנג'לס, קליפורניה הוא מעודד אנשים וארגונים ללמוד וליישם את 'ההכרזה האוניברסלית למען זכויות האדם'.

נוער למען זכויות האדם הבינ"ל מחלק סדרה של חומרים חינוכיים אורקוליים ומודפסים על זכויות האדם, שניתן להזמין מאתר האינטרנט שלו, בטלפון או באי-מייל.

צור איתנו קשר:

Youth for Human Rights International

1954 Hillhurst Ave. #416

Los Angeles, CA 90027

טלפון בארה"ב: 663-5799 (323)

פקס: 663-2013 (323)

info@youthforhumanrights.org

www.youthforhumanrights.org

www.youthforhumanrights.org